

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/205/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615204604
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8615204604.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci žalobcu: AB 1 B. V., registračné číslo: 560 07 043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSČ 1077XX, Holandské kráľovstvo, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 proti žalovanej: E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, XXX XX N., o zaplatenie 80,34 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 26.08.2015 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 80,34 Eur, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 0,89 Eur, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 80,34 Eur odo dňa 15.08.2015 do zaplatenia a trovy konania vo výške 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia 59,98 Eur. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že jeho právny predchodca Home Credit Slovakia, a.s, ako veriteľ uzatvoril so žalovanou (ako dlžníkom) dňa 12.08.2013 úverovú zmluvu č. 4308043486, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 271,59 Eur. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 18 pravidelných mesačných splátkach po 21,61 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaná (dlžník) sa dostala do omeškania s úhradou splátok, bola listom zo dňa 07.05.2015 vyzvaná právnym predchodcom žalobcu (veriteľom) k splateniu celého zostatku úveru pozostávajúceho z nezaplatených splátok, upomienky, zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatených budúcich splátok a to všetko v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Žalobca s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/136/2012 zo dňa 25.02.2013 konštatoval, že úverové podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, čím je dodržaná písomná forma ustanovenia o zmluvnej pokute. Uplatnený nárok v zmysle špecifikácie žalobcu pozostáva z istiny 38,52 Eur, úroku vo výške 1,82 Eur, poistenia Bill Protection vo výške 2,88 Eur, zmluvnej pokuty vo výške 17,- Eur a upomienky II vo výške 12,- Eur a 8,12 Eur. Zároveň si uplatnil kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 0,89 Eur a od 15.08.2015 do zaplatenia vo výške 5,05% ročne zo sumy 80,34 Eur. Žalobca svoju aktívnu legitímáciu odôvodnil tým, že predmetná pohľadávka bola na neho postúpená pôvodným veriteľom (Home Credit Slovakia, a.s.) na základe zmluvy zo dňa 07.05.2015.

Žalovaná sa k podanej žalobe písomne nevyjadrila. Žaloba s prílohami jej bola doručená na vyjadrenie do vlastných rúk dňa 08.03.2016.

Uznesením č.k. 8C/205/2015-51 zo dňa 18.03.2016 súd na základe čiastočného späťvzatia žaloby konanie v časti o zaplatenie sumy 20,12 Eur (upomienky II) a úrokov z omeškania z tejto sumy zastavil.

Podľa § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 80,34 Eur, jedná sa o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O.s.p.), súd na prejednanie veci v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a v zmysle § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.05.2016 o 16.00 hod.. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu od 23.05.2016 od 9.30 hod..

Účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

Z obsahu úverovej zmluvy č. 4308043486 zo dňa 12.08.2013 súd zistil, že právny predchodca žalobcu (spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s.) v zastúpení predajcom Ing. Peter DURKAJ - COMPACT STUDIO a žalovaná uzavreli úverovú zmluvu na úhradu predajnej ceny tovaru vo výške 271,59 Eur (ZRT23100WA a ZDB1650 zn. ZANUSSI), pričom za tovar zaplatila žalovaná v hotovosti 0,- Eur, čím celková výška úveru bola 271,59 Eur. Žalovaná mala úver splatiť 18-timi mesačnými splátkami vo výške 21,61 Eur, pričom celková čiastka zaplatená spotrebiteľom bola stanovená na 363,06 Eur. Ročná percentuálna miera nákladov uvedená v zmluve bola 44,3%, priemerná ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená ako 48,52% a ročná úroková sadzba 36,70%. Dátum prvej splátky bol stanovený na 12.09.2013 a nasledujúce splátky boli splatné do 25. dňa v kalendárnom mesiaci poštovou poukázkou až do lehoty splatnosti 25.02.2015.

Z výpisu čerpania, splátok a úhrad predložených žalobcom súd zistil, že žalovaná zaplatila žalobcovi na splátkach spolu 349,64 Eur.

Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 29.07.2015 súd zistil, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. (veriteľ) oznámila prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalovanej, že pohľadávka zo zmluvy č. 4308043486 bola postúpená na spoločnosť AB 1 B.V. (žalobcu).

Právny predchodca žalobcu je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Žalovaná je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné (v samotnom názve zmluvy je výslovne uvedené, že ide o "zmluvu o spotrebiteľskom úvere" a aj samotný žalobca v žalobe uviedol, že žalovaná je spotrebiteľ). Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods.1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 9 ods. 9 ZoSÚ od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 a 10 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom.

Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

Z vykonaného dokazovania mal súd v prejednávanej veci za preukázané, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 271,59 Eur, z ktorého žalovaná zaplatila spolu 349,64 Eur. Žalobca si voči žalovanej uplatnil nárok pozostávajúci z istiny 38,52 Eur, úroku vo výške 1,82 Eur, poistenia Bill Protection vo výške 2,88 Eur, zmluvnej pokuty vo výške 17,- Eur a upomienky II vo výške 12,- Eur a 8,12 Eur (v časti upomienky II vzal žalobu späť a v tejto časti súd konanie zastavil). Zároveň si uplatnil kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 0,89 Eur a od 15.08.2015 do zaplatenia vo výške 5,05% ročne. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdného dvora EÚ vo veci Océano Grupo Editorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je v celom rozsahu nedôvodný.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí totiž okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Taktiež medzi ne v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) patrí aj údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN).

Dôvod, pre ktorý je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov je ten, že v zmluve je nesprávne uvedená hodnota priemernej RPMN a to v neprospech spotrebiteľa. Údaj o priemernej RPMN je informatívny údaj, ktorého úlohou je poskytnúť spotrebiteľovi pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere okamžitú informáciu o tom, či úver, ohľadom ktorého sa chystá uzavrieť úverovú zmluvu s ohľadom na jeho RPMN (ktorá musí byť súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako jej obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ) je v porovnaní s obdobnými úvermi poskytovanými na trhu s úvermi výhodný alebo nie, čo môže mať rozhodujúcu váhu pri rozhodovaní spotrebiteľa o akceptácii podmienok navrhovaných dodávateľom. Dodávateľ musí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. y) ZoSÚ uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o priemernej RPMN, ktorý je v zmysle citovaného ustanovenia zverejnený podľa § 21 ods. 2 ZoSÚ Ministerstvom financií SR zo súhrnných údajov poskytnutých veriteľmi za príslušný kalendárny štvrťrok, resp. ak je zmluva uzavretá do 15 kalendárnych dní od takéhoto zverejnenia, tak za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá dňa 12.08.2013, pričom údaje o priemernej RPMN za 2. štvrťrok r. 2013 boli zverejnené MF SR dňa 31.07.2013, tzn. menej ako 15 dní pred uzavretím zmluvy. Preto podľa citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. y) ZoSÚ je priemernou hodnotou RPMN priemerná hodnota RPMN za 1. štvrťrok 2013 (údaje zverejnené 30.04.2013). Vychádzajúc z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovanej bol poskytnutý úver 271,59 Eur so splatnosťou 18 mesiacov (t.j. 1 a pol roka). Vychádzajúc z obsahu zmluvy súčasťou zmluvy je aj dohoda o zrážkach zo mzdy, čo je zabezpečovací inštitút podľa § 551 Občianskeho zákonníka (5. oddiel 1. hlavy 8. časti OZ - zabezpečenie záväzkov). Úver z predmetnej úverovej zmluvy je preto úverom so zabezpečením. Podľa MF SR zverejnených údajov o priemernej RPMN za 1. štvrťrok 2013 bola priemerná hodnota RPMN pri spotrebiteľských úveroch so zabezpečením alebo lízing vo výške do 1500 eur vrátane so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov 28,20%. Žalobca v zmluve uviedol, že priemerná hodnota RPMN je 48,52%, čo je zjavne údaj nesprávny. Pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ nepostačuje len samotné nesprávne uvedenie hodnoty RPMN, ale kumulatívne musí byť

naplnená aj druhá podmienka a to tá, že RPMN musí byť uvedená v zmluve nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Tu súd poznamenáva, že pri hodnotení toho, či je údaj o priemernej hodnote RPMN v neprospech spotrebiteľa platí opačný princíp ako pri hodnotení nesprávne uvedeného údaju o RPMN predmetného úveru. Kým nesprávne uvedená RPMN úveru je v neprospech spotrebiteľa vtedy, keď je v zmluve uvedená nižšia, ako v skutočnosti je (tzn. ak spotrebiteľ v skutočnosti ročne "prepláti" viac, ako deklaruje dodávateľ v zmluve), nesprávne uvedená priemerná RPMN je v neprospech spotrebiteľa vtedy, keď je v zmluve uvedená vyššia, ako v skutočnosti je (tzn. ak dodávateľ v zmluve deklaruje, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu je vyššia, ako v skutočnosti). V tomto prípade dodávateľ (žalobca) v zmluve deklaroval, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu bola v rozhodnom období 48,52%, avšak tá bola vo výške 28,20%, čo zavádza spotrebiteľa v tom, že obdobné úvery na trhu (teda aj úvery poskytované konkurenciou) sú o vyše 20 percentuálnych bodov nevýhodnejšie ako v skutočnosti. V zmluve bola teda nesprávne uvedená priemerná RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo je dôvod, pre ktorý je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatku (§ 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ). Pre úplnosť súd poznamenáva, že aj keď citované ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ výslovne hovorí o "nesprávne uvedenej RPMN" a nie o priemernej RPMN, podľa názoru súdu aj priemerná ročná percentuálna miera nákladov je ročnou percentuálnou mierou nákladov. Navyše ak zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 11 ods. 1 písm. b) sankcionuje neuvedenie priemernej RPMN bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, nesprávne uvedenie RPMN v neprospech spotrebiteľa môže z hľadiska posudzovania výhodnosti/nevýhodnosti úveru spotrebiteľom pôsobiť dokonca negatívnejšie ako samotné neuvedenie priemernej RPMN. Ako je vyššie konštatované, zmyslom uvádzania priemernej RPMN v zmluvách o spotrebiteľských úveroch je to, aby mohol spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy jednoducho porovnaním RPMN jeho úveru a priemernej RPMN obdobných úverov na trhu vyhodnotiť, či predmetný úver je alebo nie je preňho výhodný. Pokiaľ by zmluva obsahovala len údaj o RPMN (a nie údaj o priemernej RPMN), mohol by si spotrebiteľ vyhodnotiť len to, aké sú jeho celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru, avšak nie jeho výhodnosť/nevýhodnosť v porovnaní s priemerom na trhu s úvermi. Ak ale zmluva obsahuje aj údaj o RPMN a aj údaj o priemernej RPMN, ktorá je v zmluve uvedená v neprospech spotrebiteľa (tzn. ak je uvedená vyššia ako v skutočnosti), spotrebiteľ je pri takomto porovnaní zavádzaný v tom smere, že v dôsledku tohto nesprávneho údaju môže nadobudnúť presvedčenie, že obdobné úvery sú na trhu poskytované v priemere s vyššou RPMN a teda že úver, ktorý mu má byť poskytnutý na základe navrhovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je v porovnaní s konkurenciou na trhu výhodnejší ako v skutočnosti je. To môže mať rozhodujúci vplyv na akceptáciu dodávateľom navrhnutých podmienok úveru.

Ako dopĺňací dôvod súd uvádza, že v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v zmluve musia byť taktiež rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V predmetnej úverovej zmluve toto rozlíšenie absentuje (zmluva obsahuje len výšku mesačnej splátky bez špecifikácie - v bode 52). V zmluve je uvedená len výška splátky 21,61 Eur mesačne, z ktorej ale nevyplýva, koľko z toho bude započítané na istinu úveru, koľko na úroky a na prípadné poplatky. Účelom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ bolo to, aby bol spotrebiteľ zrozumiteľne informovaný o tom, akým spôsobom sa mu ním poukazované splátky započítavajú na istinu úveru, úroky a prípadné poplatky. Z ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ vyplýva, že tam uvedené náležitosti musí obsahovať samotná zmluva. Je preto vylúčené aby sa zmluva pokiaľ ide o tieto podstatné náležitosti odvolávala na inú listinu, napr. na úverové zmluvné podmienky, ktorých obsah dlžník nemôže vôbec ovplyvniť. Údaje o konečnej splatnosti úveru, výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov predstavujú jednu z náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Je preto potrebné, aby tieto údaje boli obsiahnuté priamo v texte zmluvy o poskytnutí úveru. Nie je možné pripustiť, aby takáto podstatná náležitosť, s neuvedením ktorej sa zákonom zabezpečila dlžníkovi zvýšená ochrana v tom, že v prípade jej neuvedenia v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, uvádzala iba vo všeobecných podmienkach. V tomto smere teda súd zastáva názor (vyslovený už aj inými súdmi, viď napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/208/2012 zo dňa 18.10.2012, 9Co/401/2012 zo dňa 06.08.2013), že pokiaľ tieto údaje neboli obsiahnuté ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o úvere, je potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V zmluve je taktiež uvedený nesprávny údaj o celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom, ktorý je v zmluve (bod 49) uvedený ako 363,06 Eur. Zo súčtu počtu splátok (18) a výšky splátky (21,61 Eur) je ale zrejmé,

že spotrebiteľ má za úver zaplatiť spolu 388,98 Eur (18 x 21,61 Eur), teda viac, ako deklaruje právny predchodca žalobcu v zmluve. Tento nesprávny údaj je v neprospech spotrebiteľa (spotrebiteľ je v zmluve informovaný, že za úver zaplatí menej ako v skutočnosti) a taktiež ide o obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ.

Z vyššie uvedených dôvodov je preto potrebné zmluvu o úvere č. 4308043486, z ktorej si žalobca uplatňuje žalovaný nárok, považovať podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ za bezúročnú a bez poplatku.

Žalobca si voči žalovanej uplatnil taktiež nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty 17,- eur. Dohoda o nej nie je obsahom samotnej zmluvy, ale bola zakotvená v úverových podmienkach (ÚP) v § 2, hlava 18. Toto ustanovenie je umiestnené na 7. strane úverových podmienok drobným písmom a opticky splýva s ostatnými ustanoveniami. Navyše inkorporačná doložka v samotnej zmluve o úvere, podľa ktorej majú byť úverové podmienky neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, je písaná ešte drobnejším písmom, ktoré je voľným okom ledva čitateľné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/132/2012, sp. zn. 6Co/135/2012 zo dňa 13.06.2013 a sp. zn. 6Co/236/2012 zo dňa 11.06.2013, s ktorých odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožňuje.

V rozsudku sp. zn. 6Co/236/2012 zo dňa 11.06.2013 Krajský súd v Prešove konštatoval, cit.„Odhladiť od nedostatku písomnej formy odvolací súd už v minulosti judikoval, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju súd uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

K tomuto názoru pristúpil odvolací súd z dôvodu, že práve inkorporačná doložka môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa a predmetná vec je toho príkladom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.) práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy (porov. rozsudky Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 135/2012, 21Co 28/2012). (skutočná veľkosť písma „§ 9 Klient má záujem na tom, aby mu v priebehu trvania Zmluvy o RÚL mohla byť zmenená výška súčasného úverového rámca RÚL.“)

Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 342/09.

Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štát môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, Freiburger Kommunalbauten cit. „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.)Vzhľadom na neplatnosť inkorporačnej doložky sa nestali súčasťou zmluvy ani všeobecné obchodné podmienky. “

Pokiaľ žalobca v žalobe poukázal na dodržanie písomnej formy dohody o zmluvnej pokute s odkazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/136/2012 zo dňa 25.02.2013, tak dôvodom nepriznania tohto nároku nie je nedodržanie písomnej formy právneho úkonu (neplatnosť podľa § 40 ods. 1 OZ) ale netransparentnosť inkorporačnej doložky a neprehľadné zakotvenie dohody o zmluvnej pokute do textu obchodných podmienok. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Českej republiky z 11.11.2013 sp. zn. I. ÚS 3512/11, podľa ktorého cit.: „Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce zmluvnú pokutu (podobne ako rozhodcovská doložka) zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných

obchodných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Výnimku predstavujú špecifické prípady, kedy sa z povahy veci uplatňuje špecifický režim (zmluva o preprave osôb a pod.)". Súd si je vedomý toho, že ide o rozhodnutie súdu Českej republiky, ktoré preňho nie je záväzné, avšak vzhľadom na príbuznosť právnych úprav Slovenskej republiky a Českej republiky ako aj skutočnosť, že ide o problematiku týkajúcu sa výkladu komunitárneho práva EÚ (práva na ochranu spotrebiteľa, ktoré je zakotvené v právnych aktoch EÚ záväzných pre všetky členské štáty EÚ), považuje za potrebné aj na tento nález poukázať.

Vo vzťahu k uplatnenému poisťnému súd konštatuje, že má pochybnosti o skutočnom oboznámení sa žalovanej (spotrebiteľa) s obsahom poisťnej zmluvy a znením Zvláštnych poisťných podmienok, pričom priemernému spotrebiteľovi nemusí byť zrejmy ani význam tohto pojmu. Údaje o prijatí súboru poistenia boli súčasťou úverovej zmluvy vopred naformulovanej žalobcom a je možné predpokladať, že žalovaná sa nerozhodla pre uzatvorenie poisťnej zmluvy po zvážení istého rizika (navýšenia každej splátky), ale že išlo o podmienku uzatvorenia predmetnej poisťnej zmluvy, čo potvrdzuje aj to, že súbor poistenia bol v zmluve označený pomocou výpočtovej techniky. Žalobca nepreukázal, že by žalovaná uzatvorila osobitnú poisťnú zmluvu. Súd taktiež nemohol nechať bez povšimnutia to, že vyznačenie poistenia (balíček PREMIUM) je v úverovej zmluve (bod 62 zmluvy) vyznačené drobným písmom (vrátane výšky mesačného poisťného) a že v tej istej rovine (tých istých riadkoch písomného vyhotovenia zmluvy) sú uvedené ďalšie ponúkané doplnkové služby, ktoré neboli so žalovanou zmluvne dojednané (dohoda o možnosti zmeny výšky a počtu splátok a dohoda o službe odložené splátky) a pri ktorých je podstatne väčším písmom (cca 3x väčším ako vyznačenie poistenia vrátane uvedenia mesačného poisťného) vyznačená suma 0 EUR a 2x slovo NIE. Opticky je tak uvedená skutočnosť spôsobilá prívodiť spotrebiteľovi presvedčenie, že "Doplnkové služby" v jeho prípade nie sú spoplatňované, prípadne ani aktivované.

Právny predchodca žalobcu poskytol na základe zmluvy o úvere žalovanej sumu 271,59 Eur, z čoho žalovaná zaplatila spolu 349,64 Eur a teda vzhľadom na to, že úver je považovaný za bezúročný a bez poplatku, zaplatila právnomu predchodcovi žalobcu viac, ako zaplatiť mala. Žaloba je preto v celom rozsahu nedôvodná, v dôsledku čoho ju súd v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 O.s.p.. V konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, ktorej ale trovy tohto konania nevznikli (v konaní nevykonala žiaden úkon). Preto súd rozhodol, že žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov konania a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).